

Paradigma

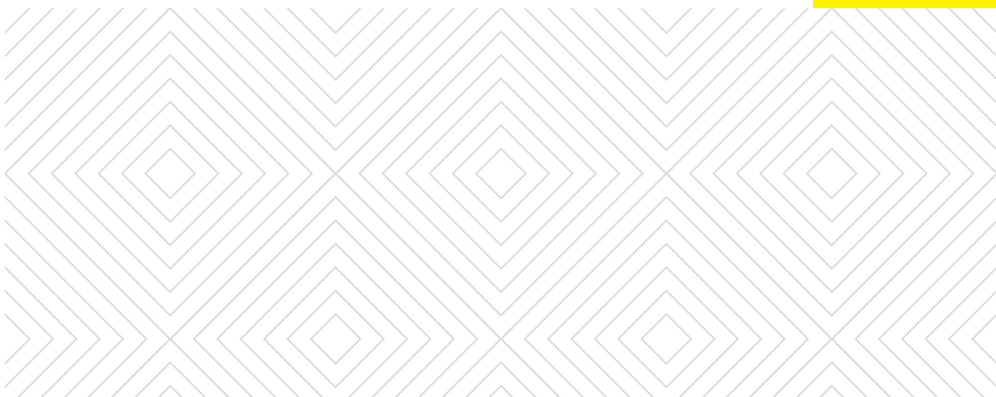
Haftalık Süreli Yayın, Yıl 1 Sayı 48

Haftaya Bakış

- Kosova Ordusu Kuruldu
- Özel Mahkeme'den Davet
- Kosova'da Yolsuzlukla Mücadele Haftası
- Arnavutluk'ta Öğrenci Protestosu

**“Özel Mahkeme'den İlk Davetler
Kosova'yı Hareketlendirdi”**

Bengi Muzbeg

Haftaya Bakış Bülteni, Paradigma'nın haftalık haber bültenidir.

Yıl 1 Sayı 48

Tarih: 17.12.2018, Pazartesi.

Yayın Yönetmeni: Esin Muzbeg

Koordinatör: Esra Baykuş

Yazar – Muhabir: Sezer Hoti, Furkan Fuşa

Mizanpaj: Erdin Bujari

Bu haber bülteni Paradigma Araştırma Merkezi tarafından hazırlanmaktadır. Kaynak gösterilerek çoğaltılabilir, dağıtılabilir ve alıntı yapılabilir.

www.paradigmarc.org

Editorial

Kosova 2019 yılına zorlu bir gündemle girecek. Bu zorlu gündem kısmen Kosova'nın kendi tercihi... Çünkü statükonun devam etmesini istemiyor. Bağımsız ve egemen bir devlet ise buna göre muamele görmek istiyor. Ama gel gör ki bu bağımsızlığı ve egemenliği herkes kabul etmiyor. İşte Kosova bunu kabul ettirmek için cesaretli adımlar attı. Statükonun önündeki meydan okumaların üzerine cesaretli adımlarla yürüyerek bu konudaki kararlılığını da göstermiş oldu. Ama bu kararlılığın arkasında hangi güçler var ve Kosova'nın başına neler örülecek 2019 yılında görülecek. Avrupa Birliği ile Amerika Birleşik Devletlerinin Kosova'daki tercihleri ve Kosova'nın onlar karşısındaki tercihleri de daha net bir şekilde görülmüş olacak.

Kosova'nın ordulaşma süreci ile eski Kosova Kurtuluş Ordusu mensuplarının özel mahkemeye davet edilmeleri bir paralellik izledi. NATO, Kosova'nın Ordu kurma kararını erken bularak eleştirdi; NATO'nun açık ara en büyük ortağı Amerika Birleşik Devletleri ise bunu destekledi. Yeni kurulan Ordu için destek Amerika Birleşik Devletlerinden bekleniyor. Kosova yargı sistemine dahil olmasına rağmen Hollanda'da faaliyet gösteren Özel Mahkemenin masrafları da Avrupa Birliği tarafından karşılanıyor.

Bunlar da tercihleri ve öncelikleri gösteriyor.

Bu hafta öne çıkan bu iki konunun yanı sıra Paradigma'nın merçeğine yolsuzluk haftası nedeniyle düzenlenen etkinlikler ve Arnavutluk'taki öğrenci protestoları takıldı.

İyi okumalar dileriz...

Kosova Parlamentosunda 14 Aralık'ta yapılan oylamalar sonucu gerekli yasal düzenlemeler gerçekleştirilerek Kosova Güvenlik Gücünün, Ordu niteliğine kavuşmasının yolu açıldı.

Kosova'da 1999 yılındaki çatışmaların ardından, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 1244 sayılı kararı ile Kosova'daki Birleşmiş Milletler Geçici Yönetim Misyonu (UNMIK) kuruldu, ülkenin güvenliği ise NATO Kosova Gücü (KFOR) tarafından sağlanmaya başlandı. KFOR güçleri 12 Haziran 1999'da Kosova'ya girdi ve 1999 yılında Kosova'nın Birleşmiş Milletler (BM) denetimi altında girmesiyle, 2000 yılında Kosova Kurtuluş Ordusu lağvedilerek Kosova Koruma Gücü (TMK) kuruldu. Kosova'nın 2008 yılında bağımsızlığını ilan etmesinin ardından ise Kosova Koruma Gücünün (TMK), Kosova Güvenlik Gücü (FSK) dönüştürülmesi süreci başladı ve 20 Ocak 2009 yılında TMK resmen lağvedilerek FSK devreye girdi.

Kosova bağımsızlığının mimarı da olan Ahtisaari Planı'nın belirlediği yönlendirmeye göre güvenlik güçlerinin hafif silah taşımaya izin vermek ve Kosova Hükümeti ile uluslararası topluluk olan NATO'nun standartlarına uygun bir birlik kurulması istendi. Güvenlik gücünün 2,500 aktif asker ve 19-35 yaş arasında 800 yedek kuvvetten oluşturulması istendi. NATO uzmanlarının yönlendirmeleri ile 2008 Aralık ayında, Kosova Güvenlik Gücü (FSK) görevlendirmeleri başlayıp 2009 Ocak ayında kurulmuştur.

4 Mart 2014 yılında Kosova hükümeti Kosova Güvenlik Güçlerinin, ülkenin egemenliğini koruyabilecek kapasiteye ulaşması için Orduya dönüştürülmesi konusunda bir karar aldı. Ancak Kosova Güvenlik Gücünün orduya dönüşmesi için gerekli Anayasal değişiklikler yapılmadı. Anayasadaki değişim için mecliste oyların üçte ikisine ihtiyaç vardı. Kosova Meclisi bugüne kadar bu oylara ulaşamamıştı.

Anayasa Değişim Girişimleri

Meclis aracılığıyla bu tür anayasa değişikliklerinin yapılmasına yönelik yeni girişimler 2014 yılında gerçekleşti. Oylama Sırp Listesi temsilcileri tarafından boykot edildi. Sırp Listesi'nin desteği olmaksızın, Kosova Demokratik Partisi (PDK)- Kosova'nın Geleceği İçin İttifak Partisi (AAK) koalisyon hükümeti bu oylamayı yapmak için gereken oyları sağlayamadı ve girişim başarısız oldu.

Şubat 2017'de, Sırbistan ile artan gerginlik nedeniyle AAK, FSK'nın Kosova Ordusuna dönüştürmeye yardımcı olacak bir stratejinin hazırlanmasını öneren kararı meclise sundu. Karar bütün milletvekilleri tarafından oylandı sadece Sırp Listesi tarafından boykot edildi. Karar, Hükümeti Meclis ile koordine etme ve FSK'nın dönüştürülmesi için bir strateji sunma yetkisi verildi ancak daha fazla adım atılmadı.

7 Mart 2017'de, Cumhurbaşkanı Haşim Taçi meclise FSK'nın 2.500 aktif askerin olmasını kapsayan ve kapasitesinin artırılması öngören yasa tasarısını meclise sundu. Fakat anayasa değişimini atlamak girişimi Kosova'nın ABD ve NATO gibi uluslararası ortakları tarafından eleştirildi. Eleştirilerin ardından karar mecliste oylanmadı.

Ardından Kosova Meclisinde 18 Ekim 2018 tarihinde yapılan oturumda milletvekilleri Kosova Ordusu'nun oluşumuna yeşil ışık yaktı. Kosova Güvenlik Gücünün (FSK) Kosova Ordusuna dönüşümü hakkında Sırp listesi hariç tüm meclis gruplarının katıldığı oylamada üç yasa taslağı oylandı. Onaylanan yasa tasarıları Savunma Bakanlığı Kanunu Tasarısı, Kosova Güvenlik Gücü Bakanlığı ve Kosova Güvenlik Gücü oldu. Bu yasaların onaylanması ile ilk tepki Sırp

bistan'dan geldi. Sırbistan Savunma Bakanı Aleksandar Vulin, Sırp ve Sırbistan'ı tehdit etmek için Kosova ordusunun yaratıldığını söyledi. Vulin, "Kosova'da yürürlükte olan 1244 sayılı karar, KFOR dışındaki herhangi bir başka güvenlik gücüne sahip olamaz. Ordunun kurulması barışı tehdit etmek için yeni suç yaratma fırsatıdır" diye konuştu.

4-5 Aralıkta Brüksel'de düzenlenen NATO Dışişleri Bakanlar Toplantısında NATO Genel Sekreter Jens Stoltenberg ülkedeki Güvenlik Gücü'nün kalıcı olarak bir orduya dönüştürülmesi fikri konusundaki endişelerini dile getirmişti. Stoltenberg, "Bu adımın Brüksel tarafından yürütülen Priştine - Belgrad diyaloguna zarar verebileceği düşünülüyor" diye konuştu. AB sözcüsü Maja Kocijancic, Kosova Güvenlik Gücünün (FSK), görev süresinin sadece ülke anayasasına uygun olarak değiştirilmesi gerektiğini söyledi. Kocijancic, "AB, NATO'nun FSK yetkisinin sadece Anayasaya uygun olarak kapsamlı bir süreçle değiştirilmesi gerektiğine dair net görüşlerini paylaşmaya devam ettiğini" belirtti.

Diğer Avrupa ülkelerinden de ordu kurulması için yeşil ışık alamayan Kosova'ya ABD'den destek geldi. ABD'nin Priştine Büyükelçisi Philis Kosnett ordu kurulması için "Biz Kosova Silahlı Kuşvetlerinde dönüşümünü olumlu bir adım olarak görüyoruz. Egemen ve bağımsız bir ülke olarak Kosova'nın kendini savunma yeteneklerine sahip olmasının doğal olduğuna inanıyoruz. Ayrıca, Kosovalı liderler Kosova Silahlı Kuşvetleri'nin yurtdışındaki barışı koruma operasyonlarına nasıl katılabileceğinden bahsetti; Kosova'nın, sadece uluslararası bir güvenlik tüketicisi olmaktan ziyade, buna katkıda bulunabileceği noktasına ulaşmış olması önemlidir" ifadelerini kullandı

Kosova Ordusu Onaylanması

Ordu kurulması için belirlenen 14 Aralık'tan bir gün önce başkent Priştine ordu kurulması için destek veren ABD'nin bayrakları ile donatıldı. ABD Kosova Büyükelçisi Philip Kosnett FSK Komutanı Rrahman Rama ile görüştü. Kosova Cumhurbaşkanı Hashim Thaçi Adem Jashari Kışlasında Kosova Güvenlik Gücü (FSK)'nü ziyaret etti.

Ziyarete Cumhurbaşkanı Thaçi, "Kosova Ordusu'nun ülkede, bölgede ve dünyanın her yerinde barış için hazır olacağını vurguladı. Bu sizin başarınızdır, her Kosova vatandaşı bugün gurur duymalı. Vatandaşlar ve kurumlar adına teşekkür etmek için sizlerin arasındayım. Siz Kosova'nın bağımsızlığı, toprak bütünlüğü için hizmet edip gururla koruyacaksınız. Kosova Ordusu, diğer birçok devletin ordularından farklıdır. Halkımız orduyu özgürlüğü bağımsızlığı ve devleti kazanmadan önce kurdu. Kosova Ordusu bugün, yarın ve her

zaman çok etnikli bir ordu olacaktır. Kosova Parlamentosu milletvekilleri bu süreç için karar verecekler. Kosova Güvenlik Gücü, NATO standartlarına göre hazırlanmış, etnik çeşitlilikte bir bileşim ve toplumsal cinsiyete layık bir temsil ile profesyonel bir güce dönüşmüştür. Kosova Güvenlik Gücü'ndeki herhangi bir topluluğun katılımı mümkün olan en iyi mesajı verir. Toplumumuzun değerlerini ve ilkelerini gösterir" dedi.

14 Aralık'ta Kosova Meclisinde Kosova Cumhurbaşkanı Hashim Thaçi, Kosova Başbakanı Ramush Haradinaj'ın katılımı ile düzenlenen oturumda Kosova Ordusu onaylandı. Kosova Ordusu için Sırp Listesi meclise gelmezken diğer parti milletvekilleri Savunma Bakanlığı Kanunu Tasarısını, Kosova Güvenlik Gücü Hakkında Kanun Tasarısını, Kosova Güvenlik Gücü'nde Hizmet Taslağı Kanununu oyladı. Kosova Güvenlik Gücü Bakanı Rrustem Berisha, bundan böyle Savunma Bakanı olarak görev yapacak.

Oylamanın ardından Kosova Cumhurbaşkanı Hashim Thaçi, "Bugün ülkemiz için Kosova Cumhuriyeti için tarihi bir gün, olağanüstü bir tarih, hak edilmiş bir tarihi başarıdır. Kosova ordusu var; her gün sağlamlaşan devlet var. Kosova Ordusu, Kosova'da, bölgede ve Kosova'nın yardımının gerekli olduğu her yerde barış için tüm Kosova vatandaşlarına çok etnikli, profesyonel bir hizmet verecektir. Amacımız çok önemli reformlarımıza devam etmektir. Bugün, hepimiz bir kez daha tüm özgürlükleri, özgürlük savaşçıları gazileri, aileleri hatırlıyoruz, ama yeni güçler için yeni enerjiler vaat ediyoruz, hep birlikte, etnik farklılaşma olmadan, Avrupalı Kosova'yı inşa ediyoruz" dedi.

Kosova Meclis Başkanı Kadri Veseli, "Meclis, Kosova Güvenlik Gücü'nde hizmet için 06 L124 sayılı Yasayı kabul etti. Bu yılki oylamada bugün ülkemiz için yeni bir dönem başlıyor, bu andan itibaren resmi olarak Kosova Ordusu'na sahibiz. Salonda, Kosova Güvenlik Gücünü tebrik ederim" dedi.

Kosova Kamu Yönetimi Bakanı Mahir Yağcılar, "Bağımsızlığını ilan etmiş bir devletin ordu kurması kadar normal bir şey yoktur. Bir devletin devlet niteliğini taşıması için ordusunun da olması şarttır. Bu şartı da yerine getirdiğimiz için çok mutluyuz. Bundan sonra hem Kosova'da hem bu bölgede istikrarın korunması için devletimizin tüm kurumlarıyla beraber Kosova ordusu olarak katkı sunacağız. Katkımız sadece Kosova için değil, tüm bölge istikrarı için olacaktır. Umarız gelecek dönemde Kosova Cumhuriyetinin desteklediği gibi ordunun da destekleneceğini umut ediyoruz. Ordunun güçlenmesi için dost ülkelerden, komşu ülkelerden aynı zamanda NATO'dan da destek bekliyoruz" dedi.

Ordu Kurulmasına İlk Tepki

Kosova Ordusunun onaylanmasına ilk tepki NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'ten geldi. Stoltenberg, "Kosova'daki kurumlar, Kosova Güvenlik Gücü'nün geçiş sürecini başlatan üç yasayı kabul ettiklerini duyurdular. NATO'nun dile getirdiği endişelere rağmen bu kararın alınmasını üzüntü verici ve "zamansız" olduğunu belirtti. Stoltenberg, Kosova Güvenlik Gücü'nün dönüşümü prensipte Kosova'nın karar vermesi gereken bir mesele olsa da, bu eylemin yanlış olduğunu açıkça belirtti. Ancak NATO, Kosova'da güvenli bir ortam ve Batı Balkanlar'da istikrar sağlanması için KFOR aracılığıyla çalışmaya devam ettiğini açıkladı. Bütün taraflar bugünkü kararın bölgedeki gerilimi daha fazla artırmayacağından emin olmalıdırlar. Bölgedeki tüm sorumlu siyasi aktörler reform ve diyalogda ilerlemeye odaklanmalı. Çağırımı Priştine'ye ve Belgrad'a sakin olmaya ve eskalasyona yol açabilecek herhangi bir beyan veya eylemden kaçınmaya çağırıyorum. NATO, Belgrad ile Priştine arasındaki AB destekli diyalogu bölgedeki tek is-

tikrarlı siyasi çözüm olarak desteklemeye devam ediyor" dedi.

Avrupa Komisyonu sözcüsü Maja Kocijančič, "Kosova Meclisi bugün Kosova Güvenlik Gücü ile ilgili mevzuatı kabul etti. NATO gibi, Avrupa Birliği de FSK'nın görev süresinin sadece Kosova Anayasası uyarınca kapsamlı ve aşamalı bir süreçle değiştirilmesi gerektiği görüşünü paylaşmaya devam ediyor. Avrupa Birliği, Kosova'nın Nisan 2013'te Brüksel'de imzalanan ilk anlaşma kapsamındaki yükümlülüklerini ve güvenlik düzenlemelerini sürdürmesini beklemektedir" dedi.

Meclisteki oylamaya katılmayan Sırp Listesi Mitroviça'da basın toplantısı düzenledi. Sırp Listesinin temsilcilerinin, kararı Arnavutların yarattığı kurallar ihlali nedeniyle Anayasa Mahkemesine gönderecekleri ifade ettiler. Sırp Listesi Başkanı Goran Rakiç, "Sözde Kosova Ordusunun kurulmasında, Birleşmiş Milletler kararı en kaba biçimde ihlal edildi. Bu da tek silahlı oluşumun KFOR olduğunu gösteriyor. Vatandaşlar provokasyonlara düşmemeli, amacımız bu alanlarda barışı korumaktır" dedi.

Özel Mahkeme'den Davet

Özel Mahkemeden ilk davetler geldi. Kosova yargı sistemine dahil olmasına rağmen Hollanda'da mukim Özel Mahkeme iddianameleri ortaya koymak için eski UÇK mensuplarını ifadeye çağırmaya başladı.

Özel Mahkememe Dick Marty raporu ile 1998-1999 yılında yaşanan savaş ve sonrasında işlenen suçları kapsıyor. Kosova Kurtuluş Ordusu (UÇK) tarafından işlendiği öne sürülen yasa dışı organ kaçakçılığı, etnik azınlıklar ve siyasi rakiplere karşı işlenen suçları ele alacak.

2015 yılında Kosova Meclisinde onaylanan Özel Mahkeme'nin ilk davetleri Aralık ayında gelmeye başladı. Özel Mahkeme tarafından davet edilenler arasında UÇK'nın Lap Bölge Komutanı Rustem Mustafa - Remi, UÇK Drenica Bölge Komutanı

Sami Lushtaku , UÇK Askeri Mahkeme Başkanı Sokol Dobruna ve UÇK Askeri Nazim Mehmeti, Safet Syla, Remzi Shala bulunuyor. Remzi Shala bu davete cevap vermeyeceğini bildirirken, Sokol Dobruna ,tanık olarak mı yoksa bir şüpheli olarak mı görüleceğini bilmediğini ifade etti. İfade için davetlerin başlaması ile 2019 yılında tutuklamalarında başlayabileceği konuşulan konular arasında oldu.

“Özel Mahkeme’den İlk Davetler Kosova’yı Hareketlendirdi”

Bengi Muzbeg
muzbeg@gmail.com

/ YORUM

Lahey’de kurulan ve Kosova’da insanlığa karşı işlenen suçlar ve özellikle savaş suçlarına bakacak olan Özel Mahkeme (Asıl adı: Kosova Özel Odası ve Özel Savcılığı) son günlerde Kosova basının gündeminde. Nedeni ise uzun süredir, faaliyete başlaması beklenen ancak bir türlü faal olamayan mahkemenin geçtiğimiz günlerde Kosovalı bazı isimleri davet etmesi oldu.

Şu ana kadar yapılan açıklamalarda Kosova Kurtuluş Ordusu’nun üst düzey yetkililerini içeren 7 kişinin mahkemeden davet aldığı anlaşılıyor. Kosova İnsan Hakları ve Özgürlüklerini Koruma Kurulu davet edilenlerden sadece birinin şahit olarak davet edildiğini beyan ettiğini belirtiyor. Eski UÇK üyeleri ve avukatlarında oluşan şüphe ise ifade veya görüşme için çağrılan kişilerin Lahey’de tutuklanma ihtimali.

Üst Düzey UÇK yetkililerine Davet

Özel Mahkeme tarafından davet edilenler arasında UÇK’nın Lap Bölge Komutanı Rustem Mustafa (Remi), UÇK Drenica Bölge Komutanı Sami Lushtaku ve UÇK Askeri Mahkeme Başkanı Sokol Dobruna bulunuyor.

Başbakan Ramush Haradinaj sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada Kosova Kurtuluş mücadelesini verenlerin yanında duracaklarını, hukuki ve her türlü desteği sunmaya hazır olduklarını belirtti. Haradinaj ayrıca “Hiç kimse Kosova’yı utandıрма, adaleti gizleme hakkına sahip değildir. UÇK’nın mücadelesi temiz ve kutsaldı ve bu kanıtlanacak” ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Hashim Taçi ise ilk günlerde sessiz kalmayı tercih etti. 13 Aralık tarihinde sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada ise Kosova’da bir etnik temizliğin yapıldığına vurgu yaptı ve “13 bin Arnavut sivil öldürüldü, 20 bin kadına tecavüz edildi, 3 bin kişi kayıp ve altyapının %40’ı tahrip

edildi. Bizim savaşıımız adil ve haklıydı. Adalet, etnisite farketmeden herkese gereklidir. Bizim savaşılarımız uluslararası kurumlar tarafından yargılanıp aklanmıştır. Ama biz yine de Özel Mahkeme’nin kurulması için adım attık. Ancak bu şekilde NATO ve Avrupa Birliği yolunda ilerleyen Avrupalı Kosova’yı inşa ederiz” ifadelerini kullandı.

UÇK Dernekleri Tepkili

Öte yandan UÇK Derneklerinden Özel Mahkeme’ye karşı sesler yükselmeye devam ediyor. Bazı eski UÇK üyelerinin mahkeme tarafından davet edilmesinin ardından mahkemenin kapatılmasını amaçlayan bir imza kampanyası başlatıldı. Kampanyada şu ana kadar 15 bin imzanın aşıldığı öğrenildi. UÇK Gazileri ve Dernekleri’nin talepleri, 10.000 imza ile bu konuyu Kosova Meclisi’nin gündemine getirmek ve daha sonra mahkemeyi geçersiz kılacak 3’te 2’lik milletvekili sayısına ulaşmak olduğu belirtil-

Klan televizyonuna konuk olan UÇK Dernekleri Başkanı Hysni Gucati, Kosova hükümetinin en başından itibaren yanlış yaptığını, Kosova’da bütün suçların yerli mahkemeler tarafından soruşturulup karara bağlanması gerektiğini vurguladı. Gucati ayrıca Arnavutların değersizleştirilmesi yönünde bir propagandanın yürütüldüğüne dikkat çekerek “Yabancı dostlarımızın buna fırsat vermemesi gerektiğini düşünüyorum. Bu Arnavutlara karşı yapılan haksızlıkların örneklerinden biridir” dedi.

Kosova basınında yer alan ve özellikle eski UÇK mensuplarının işlediği suçlara odaklanacağı belirtilen Özel Mahkeme’nin kapsamı ise her hangi bir etnik grup veya oluşumla sınırlı değil. Özel

Mahkeme Başkanı Ekaterina Trendafilova Kasım 2017’de Kosova’ya gerçekleştirdiği ziyarette, mahkemenin etnik mensubiyetine bakmadan 01.01.1998 – 31.12.2000 tarihleri arasında işlenmiş suçlara odaklanacağını vurgulamıştı.

Uzmanlar Mahkemenin Tarafsızlığına Vurgu Yapıyor

Kosovalı uzmanlar ise Geçtiğimiz sene lağvedilen Eski Yugoslavya İçin Kurulan Savaş Suçları Mahkemesi’nin daha çok Hırvatistan, Bosna Hersek ve Sırbistan’da işlenen suçlara odaklandığını, dolayısıyla Dick Marty’nin raporunun açıklanmasından sonra kurulmasına karar verilen Özel Mahkeme’nin daha çok eski UÇK mensuplarını soruşturacağına kesin gözüyle bakıldığını ifade ediyorlar.

Humaniter Hukuk Fonu Müdürü Bekim Blakaj, mahkemenin özellikle Arnavutlara ve eski UÇK mensuplarına odaklanacağını belirttiikten sonra “Ancak soruşturmaların nesnel olacağına inanıyorum” ifadesini kullandı. Blakaj, Kosova’daki mevcut durumun işleri zorlaştırabileceğini, bir çok eski UÇK üst düzey görevlisinin şu anda önemli görevlerde bulunduğunu, dolayısıyla mahkemenin siyasileşmemesi için özel çaba göstermesi gerektiğini vurguladı.

Araştırmacı Behlul Bečaj ise açıklamasında “Mahkemenin üst düzey eski UÇK üyelerini yargılaması ve tutuklamasının kamuoyunda büyük bir tepkiye neden olacağına inanmıyorum. Çünkü yıllar geçtikçe UÇK’nın saygınlığı azalmakta ve toplum normalleşmeyi arzulamakta” ifadelerini kullandı.

Dick Marty raporu olarak bilinen ve artık Avrupa Konseyi’nin bir raporu olan dokümandaki iddialar Özel Mahkeme’nin odaklanacağı konuları teşkil edecek. Özel Mahkeme Başkanı Ekaterina Trendafilova’nın gerçekleştirdiği Kosova ziyaretinde Kosova üst düzey yetkilileri ile görüşmemesi, (Cumhurbaşkanı

ve Başbakan) Kosova basınınca üst düzey görevlilerin de mahkemeye davet edileceği şeklinde yorumlandı. Trendafilova ise “Yoğun bir programım

Adalet Bakanı bizi doğrudan ilgilendiriyor ve çok iyi bir görüşme yaptık. Bize gerekli olacak herkesle görüşme yaparız” şeklinde açıklamada bulundu. Cumhurbaşkanı ve Başbakan’ın da yargılanma ihtimallerinden dolayı kendileriyle görüşme gerçekleştirmediği iddialarına ise Trendafilova, “Ben buna cevap veremem, savcıların hazırlayacağı iddianamelerin içeriğine bakmamız gerekiyor” dedi.

Özel Mahkeme, Kosova Kanunları ile düzenlenmiş ancak tanıkların güvenliğinden dolayı Kosova’da değil de Hollanda’nın Lahey kentinde kuruldu. Kosova Meclisi 2017 yılının Temmuz ayında gerçekleştirdiği oturumda sözkonusu kurumun mevzuatını kabul etti ve o tarihten sonra Özel Mahkeme tamamen faal oldu. Avrupa Birliği’nin 150 personelinin bulunduğu mahkemede, dünyanın 14 farklı ülkesinden 20 hakim görev yapıyor. Mahkemenin masrafları ise Avrupa Birliği tarafından karşılanıyor.

Kosova'da Yolsuzlukla Mücadele Haftası

Kosova'da yolsuzlukla mücadele haftası çeşitli mesajlar verilerek 'kutlandı'. Uluslararası temsilcilerden tutup da yerel yetkililere kadar herkes yolsuzluğun olumsuz etkilerinden, yolsuzlukla mücadelenin ise öneminden bahsetti.

Kosova'da 10 Aralıkta Yolsuzlukla Mücadele Haftası etkinlikleri başladı. Açılıшта ABD, Almanya, İngiltere, Fransa ve İtalya büyükelçilerinden oluşan Quint ülkeleri temsilcileri Yargıda Çıkar Çatışmasının Önlenmesi ve Mücadele konulu toplantısını düzenledi.

Kosova'nın AB Ofisi Başkanı Natalya Apostolova, "Bir olgu olarak yolsuzluk Kosova'nın imajını baltalıyor" diyerek yolsuzlukla mücadele için bir yasa paketinin kabul edildiğini, ancak aynı zamanda bunun uygulanmasının gerektiğini söyledi. Apostolova, "Şeffaflığın ve hesap verilebilirliğin güçlendirilmesi, Kosova'daki kamu yönetimi reformunun önemli bir parçasıdır. Bu nedenle son zamanlarda, Mecliste önerilen kamu idaresi yasaları paketi, bu sorunların bazılarını ele almaya çalışacaktır. Kosova'yı bu reformları mümkün olan en kısa zamanda gerçekleştirmeye çağırıyoruz. Yolsuzluk sorunu yaşanmazsa, Kosovalılar için ekonomik gelişim yeniden kazanılacak ve yatırımlar, güvenlik ve iş dünyası en çok yarar sağlayacaktır" diye konuştu.

Amerika Birleşik Devletleri'nin Priştine Büyükelçisi Philip Kosnett ise yolsuzlukla mücadele haftası hakkında yaptığı konuşmada şu konulara değindi: "Rüşvet alan, akrabalarını iş sahibi yapan ve yargıya müdahale eden bazı hükümet yetkilileri olduğunu biliyoruz. Bazıları ise cezalandırılmadan düzenli olarak resmi pozisyonlarını kötüye kullanmakta, kendilerine fayda sağlamak, aile üyelerine ve arkadaşlarına fayda sağlamak için kullanmaktadır. Kosova'da, yanlış davranış nedeniyle, kişisel çıkarlarını çoğu kez kamu yararına tercih eden

yetkililer vardır. Her seviyede yolsuzluk, Kosova'nın yurtiçi ve yurtdışındaki itibarını lekeledi. Vatandaşların hükümetlerine olan güvenlerini azalttı ve yatırım ile ekonomik büyümeyi teşvik edemez hale getirdi. Hükümet şimdi yolsuzluk yapan yetkilileri yukarıdan aşağıya doğru cezalandırmaya hazır olduğunu kanıtlamalı. Şimdi şeffaflıktan hesap verebilirliğe geçme zamanıdır."

Kosova Cumhurbaşkanı Hashim Taçi yolsuzluk haftası için sosyal medyadan "Yolsuzluk, demokratik bir toplumun en büyük düşmanıdır ve Yolsuzlukla Mücadele Haftası altındaki faaliyetler, bu olumsuz olguya karşı mücadelede yeni bir dinamik yaratmak için çok önemlidir. Kosova bölgedeki en modern yasayı oluşturmuş ve kurumlar yolsuzlukla mücadelede baskın rol oynamalıdır, ancak yine de bu savaşı daha iyi sonuçlandırmak için güçlü bir sivil katılım gerekmektedir. Yolsuzluğun giderilmesi ve yolsuzluğun önlenmesi ile ilgili tüm mekanizmaların işlevselleştirilmesi hukukun üstünlüğünün güçlendirilmesi için hayati bir adımdır" dedi.

Arnavutluk'ta Öğrenci Protestosu

Öğrenci harçlarının artırılması ve Üniversitelerin bağımsızlığının ortadan kaldırılması iddialarıyla protesto gösterileri düzenleyen Arnavut öğrenciler isteklerinin yerine getirilmesini talep ediyor ancak müzakereye yanaşmıyor.

Arnavutluk'un başkenti Tiran'da üniversite öğrencileri harçların yüksek olmasını protesto etmek amacıyla Arnavutluk Eğitim, Spor ve Gençlik Bakanlığı'nın önünde toplandı.

Mayıs ayında Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan "Yeni yüksek öğrenim reformu" Temmuz ayında mecliste kabul edildikten sonra Cumhurbaşkanı Bujar Nishani'nin onayına sunulmuş

ancak Nishani kanunu yeniden görüşülmek üzere meclise iade etmişti. Eylül ayında meclis genel kurulunda ele alınan kanun tasarısı, oy çokluğuyla kabul edilmişti.

Öğrenciler ve öğretim görevlileri, yüksek öğrenim masraflarını artıracığı ve öğretim görevlilerinin bağımsızlıklarını tümenden ortadan kaldıracığı için yasaya karşı çıkıyor.

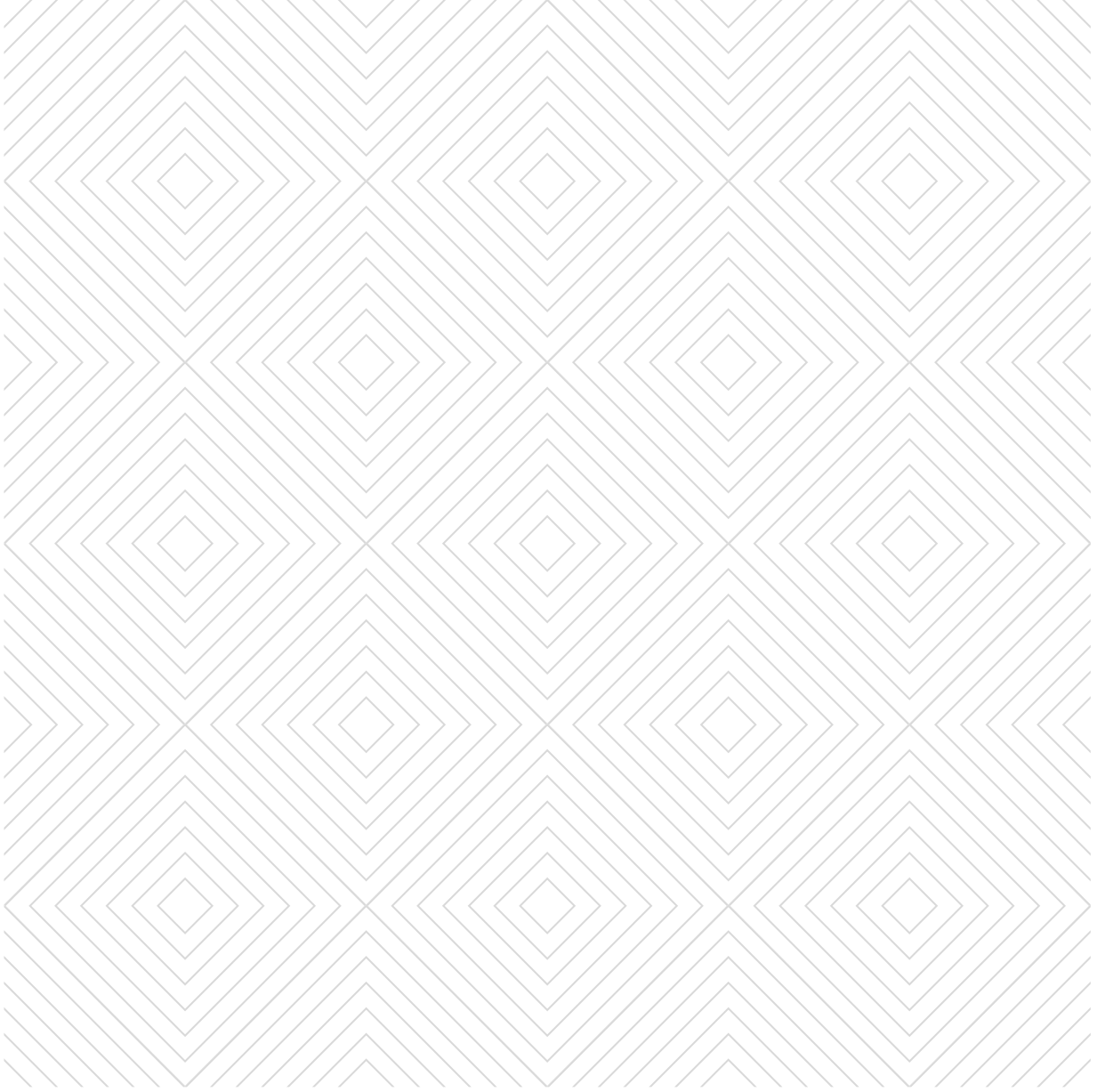
5 Aralıkta başlayan ve devam eden protestolara Durrës, Şkodra, Vlora, Saranda, Korça, Gjirokastra kentlerindeki öğrencilerde kent meydanlarına çıkarak destek veriyor

Öte yandan, 8 maddelik düzenleme isteyen öğrenciler Başbakan Edi Rama ile diyalogu reddediyor.

Arnavutluk Başbakanı Edi Rama öğrencilerle diyalog için hazır olduğunu ifade etti. Rama, "Bu bir güç oyunu değil, eğlenceli bir oyun değil ve hiç kimse oyuna sahip değil. Protestoyu istediğin gibi sürdürün ancak hükümetle olan iletişimi yükseltin. 8. maddeye olumlu bir cevap vermek değil, üniversiteye yeni bir dönüşüm evresinin başlangıcına çevirmek için çalışmaya her zaman hazırım" dedi. Rama, Protestocuların hükümet-

ten belirli talepleri yerine getirmesini istedikleri ve hükümetle birlikte gelip konuşmak istememeleri, protesto gösterilerinin tarihinde ilk olacaktır.

www.paradigmarc.org

